

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

Titulus IV. Capilli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

TITULUS III. CANTICA.

Sancta.

OMne psalterium sagaci mente perlustrans, nunquam invenio, quòd filii Core aliquid triste cantaverunt: semper enim in psalmis eorum laeta sunt, & jucunda, secularibusque contemptis, coelestia, & aeterna desiderant. S. Hieron.

Deliciae spiritus nostri divina Cantica, ubi & fletus sine gaudio non est. S. Aug. in Pf. 145.

S. Dionys. Eccl. hierarch. c. 3. Canticum Canticozum vocat dulcia carmina divinorum amorum. Corn. in Cant.

S. Damascenus tr. de trifagio Jf. 6. 3. docet: ab his Seraphinis Ecclesiam didicisse chorum; id est, modum alteris canendi; & psallendi.

Bene cane. Debet homo canere I. hilariter. Pf. 146. *Deo nostro sit jucunda decoraque laudario.* II. Attente 1. Cor. 14. *psallam spiritu, psallam & mente.* III. Devote. 2. par. 29. *Obrulis populus hostias, & laudes, mente devota.* Thom. in Jf. 23.

Cantabans canticum novum. Apoc. 5. 9. Quia Cantici materia erat nova, scilicet Chri-

sti incarnatio, passio, redemptio; nova & coelestis ejus doctrina; nova beneficia, miracula, Sacramenta, lex, gratia, gloria. II. Dicitur novum, id est, singulare, exquisitum, eximium, jucundum, nova semper hilaritate mulcens animum. S. Aug. in Pf. 149. quisquis terrena diligit, verus canticum cantat; qui vult cantare canticum novum, diligit aeterna: ipsa dilectio nova est, & aeterna. Corn. hic.

Cantorum princeps, psalmorumque thesaurus esse meruit. S. Isid. de Davide c. 5. l. 1. de Eccl. officiis.

Cum Deo multis, cum hominibus paucis, loquere. Et si manum operi admoventis, os psallat, & mens oret. Psalmus in ore tuo sit assidue: quoniam Deus, cum nominatur, daemones fugat. S. Ephrem Encomio in psalmos.

Psalmus ex lapideo etiam corde lacrymas excutit. Psalmus Angelorum opus est, incensum spirituale. Ubi psalmus adest cum compunctione, ibi & DEUS unà cum Angelis. At ubi diabolicæ cautiones sunt, ibi ira DEI, & Væ remuneratio visus. Idem ibidem.

TITULUS IV. CAPILLI.

NAzaræi sanctificatio maxime sita erat in casarie nutrienda: hæc autem mysticè est sanctorum cogitationum geminatio, quibus homo sanctus efficitur. Corn. in Num. 1.

Sanctus eris crescente casarie capitis ejus. Num. 6. 5. Illud mirabile, robur Samsonis, quò vincula facile rumpebat, in capitis crinibus statuit Deus, quia Nazaræus erat, id est, Deo consecratus; cujus externum signum erat, quòd novacula non transibat per caput ejus, nec erat rasum tempore separationis suæ. Samson obsequium capillis Deo deferbat; ideo etiam in iis à Deo honorabatur. Sylv. in Matth. 1. q. 20. De Capillis plura vide inferius tit. Religiosi.

Amygdalus florebit. Eccl. 12. 5. Ad literam amygdalus floribus citissime, & densissime candescens, repræsentat senectam pilis candidis subito canescentem. Ità Hier. Cani, ait Hugo Card. sunt flores mortis, illam, quasi fructum, in propinquo esse denuntiantes: quia, sicut flores in fructum, sic cani in mortem deficiunt. Corn. hic. *Florebit amygdalus.* Glossa: *canescet caput.* Hugo Card. in Pf. 27.

Decalvabit Dominus verticem filiorum Sion. Jf. 3. 17. Per hostes Chaldaeos:

hostes enim solent captivos decalvare. Unde Sept. legunt: *ancillabis, ancillas faciet.* Ratura enim, & decalvatio, erat habitus debellatorum; indeque fervorum, & servarum, etiam apud Gentiles. Corn. hic.

Tonde capillum tuum. Jer. 7. 29. Et Job auditâ filiorum, & filiarum morte, capillos legimus totondisse; & apud veteres hæc erat omnium consuetudo lugentium, tondere cæsariem. S. Hier. hic.

Vestri autem capilli capitis omnes numerati sunt. Math. 10. 30. Non est hyperbolica hæc locutio, sed verissima, ut ait Cajet. cum verè capillorum numerus notus sit Deo: nam, ut ait Fulseb. Gallicus in Natali plurimor. MM. non ei difficile capillos numerare, cui difficile non fuit creare. Orig. hom. 1. in Num. virtutes animi, & multitudinem sensuum, qui de principali mentis, tanquam de capite Apostolorum, producebantur, capillos capitis appellavit. Capilli capitis significant omnes cogitationes, & operum intentiones, etiam minutissimas; quas DEUS distinctissime cognoscit, dirigit, & perficit; ac omnes habet numeratas in suis Electis, ut præmiò donentur.

Capilli

Capilli Absolonis ponderantur. 2. Reg. 14. 26. Apostolorum autem capilli non ponderantur, sed numerantur. S. Paulin. ep. 4. tales (peccatorum) crines crimina sunt; peccatis suis anima premittitur. *Dinumerabo eos.* Pf. 138. 18.

Octo anima salvæ facta sunt per aquam. 1. Petri 3. 20. Cur Scriptura numerum ponit salvatorum, & non submerforum? Deus specialiter ea dicitur habere numerata, quæ custodit, liberat, & in tuto reponit. Sylv. in Matth. 10. q. 12. Discipulorum Domini etiam capilli capitis dicuntur esse numerati; hoc est, omnes actus, sermones, cogitationes, eorum servantur apud Deum, quia iustæ, quia sanctæ sunt. Orig. hom. 8. in Levit.

Nè exuvias alieni capitis, forsitan immundi, forsitan nocentis, & gehennæ destinati, sancto, & Christiano capiti supparet. Tertull. l. de cultu foem.

Clerico tondentur capilli: ad significandum, quod inutiles cogitationes debet deponere; & in superiori parte, id est, capite debet esse aperta; ut sine impedimento, quæ sursum sunt, sapiant, & pro eis Deo deserviant. S. Bonav. in Pf. 119.

S. Theodosius Antiochenus Abb. comam ultra pedes longam gestabat, & idèò lumbis alligabat. Capilli in capite S. Simeonis Stylitæ 126. annis post mortem integri. Crines S. Quinini post 340. annos pulcherrimi. Ath. Kirch. in vita S. Eulachii 11. Jan.

In insula Bachania est moris, ut quicumque Christianitatis candidati caesariem præcendant. P. Petrus Janicus S. J. thesaur. rer. Indic.

Caput.

Caput est, ut formam generis humani con-

fideremus, quod fovet membra omnia, & dirigit, atque implet sensibus. Sensus enim sapientis in capite ejus. Inde ductus venarum, meatusque spiritus, sanguinis vires in totius partes corporis derivantur. Lustrat omnia, ornat omnia. Sublatò capite, corpus sine nomine est. S. Ambrosius in Psalm. 118. Oct. 20. initio.

Regnum in animante obtinet caput. Philo de Mundi officio.

Quid sine capite est homo? cum totus in capite sit. Cum caput videris, hominem agnoscis. Sola ære fusa principum capita, & ducti vultus de ære, vel de marmore, ab hominibus adorantur. S. Ambrosius hexam. lib. 6. cap. 9.

Cognoscamus humani corporis fabricam instar esse Mundi: siquidem ut cælum eminet aëri, terris maria; quæ velut quedam membra sunt, Mundi; ita etiam caput supra reliquos artus nostri corporis cernimus eminere, præstantissimumque esse omnium; tanquam inter elementa cælum; tanquam arcem inter reliqua urbis mœnia. S. Ambrosius l. 6. hexam. cap. 9. initio.

Corpora SS. MM. Frontasi, Severini, Severiani, Silani, abscissis capitibus, cum impij satellites temerè abjecissent, divinitus se in pedes erexerunt; acceptisque in manu capitibus per alveum fluminis, siccis pedibus in Ecclesiam B.V. ubi S. Fronto orabat, pervenerunt, & capita sua flexis genibus ante pedes ejus deponentes, corpora sua in modum crucis extenderunt, honorificè conditi. Boll. 2. Jan.

S. Lucianus post martyrium caput ad duo milliaria ipse deportat. Id. 8. Jan.

TITULUS V.

CARO.

§. I.

Figure, & Symbola.

Ex Veteri.

Maledicta terra in opere tuo. Gen. 3. 17. O misera caro! dicis caro à cærendo: quia cares omni bono. Tu es illa terra Adam, quæ fuit maledicta à Deo; *spinas, & tribulos, germinabit*, id est, desideria mala, & delectationes, in te germinabuntur. Idiota l. 3. c. 1.

In sudore vultus Gen. 3. 19. consolatio- nis, ac virtutis, vescimur pane; terræ cordis, & corporis, vitiorum spinas, atque concupiscentiarum tribulos, germinante. S. Laur. Just. l. in solemn. S. Joan. Evang. *Maledicta terra*, id est Caro. Hugo Cardinal. in Prov. cap. 19.

Polyanth. Sacr. Tom. I.

Ligans ad vineam pullum suum, & ad vitem, o fili, asinam suam. Gen. 49. 11. Asina est caro; pullus appetitus; quæ ligata esse oportet per spiritum, & rationem, ad vineam, ut non vagentur per illam, & pascantur, quæ, & quando, & ubi voluerint; sed solum, prout ratio præscripserit. de Ponte in Cant. 1. Exh. 27.

Lacrymis meis stratum meum rigabo. Pf. 6. 7. Quia vilis lectus est stratum, per ipsum Carnem accipimus. Rigat ergo lacrymis stratum suum, qui continuo luctu, & dolore, carnis maculas diluit, & cordis duritiam imbre compunctionis emollit: ut, sicut hortus recepta suavi pluvia evidenter germinat; ita caro lacrymarum fluentis rigata, bonorum operum, & justitiæ, germen emittat. S. Greg. in Psalm. poenit.

Fallax equus. Pf. 32. 17. Corpus dicitur equus animæ, qui est fallax ad salutem, id est, fallit animam quandoque, & à salute defraudat. Hugo Card. hic.

Dd 2

Pau-